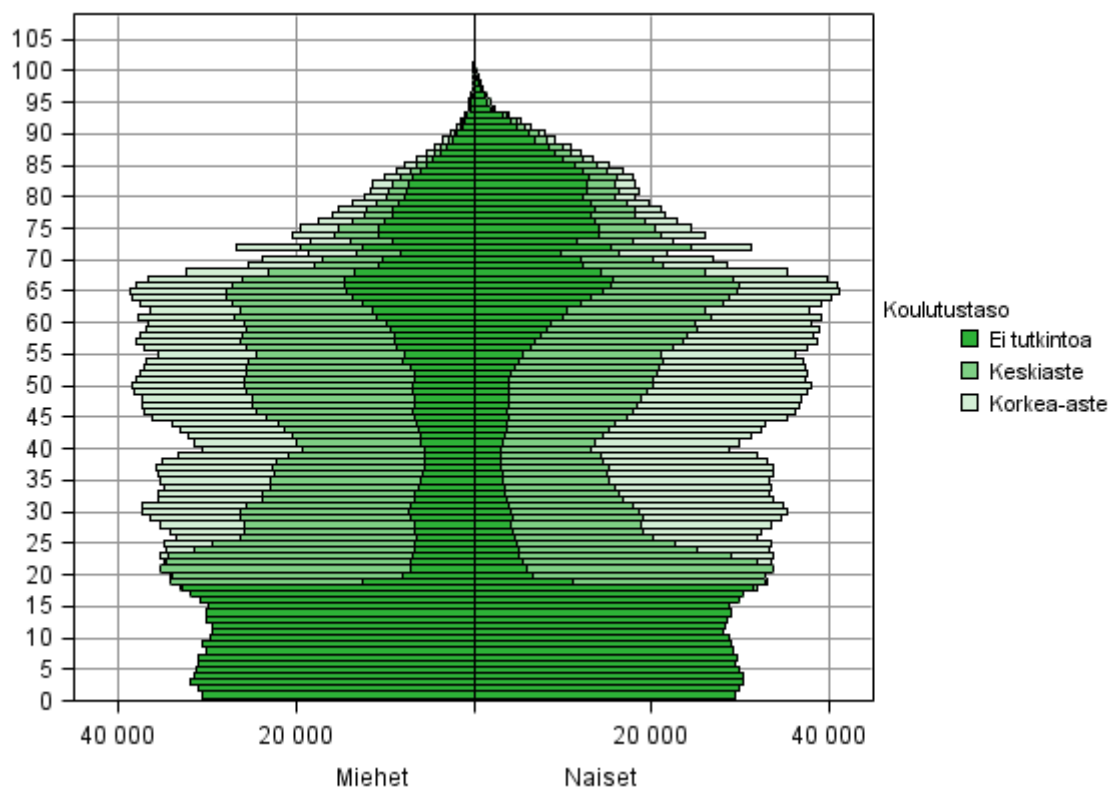

Väestön koulutusrakenne 2013

Nuoret naiset korkeasti koulutettuja, Uudellamaalla asuu koulutetuin väestö

Vuoden 2013 loppuun mennessä 3 164 095 henkeä oli perusasteen jälkeen suorittanut tutkinnon lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa. Toisin sanoen 69 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon. Tutkinnon suorittaneiden osuus säilyi muuttumattomana.

Väestö koulutusasteen, iän ja sukupuolen mukaan 2013

Ikäluokkien välisiä koulutuseroja voi tarkastella vertaamalla korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden väestöosuuksissa tapahtuneita muutoksia. Nuoret ikäluokat (25–34-vuotiaat) ovat vanhempia ikäluokkia

(55–64-vuotiaat) koulutettumpia. Erityisesti nuoret naiset ovat korkeammin koulutettuja, kun nuoret miehet puolestaan ovat vanhempia ikäluokkia vähemmän koulutettuja. Nuorten korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden naisten väestöosuus on 10,1 prosenttiyksikkö suurempi kuin vanhemman vertailuryhmän. Vastaavasti miesten osuus on 1,6 prosenttiyksikköä pienempi. Toisin sanoen naisten koulutustason nousu on ollut nopeaa. Nuoret ovat korkeammin koulutettuja lähes kaikissa maakunnissa, ainoan poikkeuksen tekevät Kanta-Häme ja Ahvenanmaa, joissa vanhemmat ikäluokat ovat paremmin koulutettuja sekä Kymenlaakso, jossa ikäryhmien välisiä koulutuseroja ei ole. Nuoret naiset ovat vanhempia naisia paremmin koulutettuja kaikissa Manner-Suomen maakunnissa, kun taas nuoret miehet ovat pääsääntöisesti vanhempia miehiä huonommin koulutettuja. Nuorten miesten koulutustaso ylittää vanhempien miesten koulutustason Pirkanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan sekä Kainuun maakunnissa.

Ikäryhmien välinen ero korkea-asteen suorittaneiden osuuksissa sukupuolen mukaan vuonna 2013

Maakunta	Molemmat sukupuolet	Miehet	Naiset
	25-34 ja 55-64-vuotiaiden välinen ero, prosenttiyksikköä	25-34 ja 55-64-vuotiaiden välinen ero, prosenttiyksikköä	25-34 ja 55-64-vuotiaiden välinen ero, prosenttiyksikköä
Koko maa	4,0	-1,6	10,1
Manner-Suomi	4,0	-1,5	10,1
Uusimaa	0,8	-5,9	7,7
Varsinais-Suomi	3,2	-3,3	9,8
Satakunta	2,2	-3,4	8,9
Kanta-Häme	-2,5	-8,1	3,5
Pirkanmaa	5,0	0,3	10,2
Päijät-Häme	1,3	-4,4	7,5
Kymenlaakso	0,0	-5,9	6,9
Etelä-Karjala	5,5	-0,2	12,1
Etelä-Savo	3,2	-2,5	10,0
Pohjois-Savo	4,3	-0,6	10,0
Pohjois-Karjala	7,9	2,7	14,0
Keski-Suomi	5,8	1,3	10,9
Etelä-Pohjanmaa	5,2	-0,8	12,1
Pohjanmaa	5,9	0,7	12,6
Keski-Pohjanmaa	6,0	-1,5	14,3
Pohjois-Pohjanmaa	4,9	0,6	9,9
Kainuu	5,5	1,6	10,4
Lappi	1,8	-3,3	7,6
Ahvenanmaa	-6,6	-12,7	0,0
Ahvenanmaa	-6,6	-12,7	0,0

Toisen polven eli Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset ovat valtaosin nuorta väestöä, 66 prosenttia toisen polven ulkomaalaistaustaisista kuuluu ikäryhmään 15–24-vuotiaat, joiden koulutusura on vasta alussa. Korkeimmin koulutettuja toisen polven ulkomaalaistaustaisista ovat 45–54-vuotiaat, joista perusasteen jälkeisen tutkinnon on suorittanut 84,4 prosenttia ja korkea-asteen suorittaneita on 35,4 prosenttia. 45–54-vuotiaat ovat väestöosuuksilla mitattuna lähes yhtä koulutettuja kuin samanikäiset Suomessa syntyneet suomalaistaustaiset, joista perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita on 87 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 40,8 prosenttia.

Toisen polven ulkomaalaistaustaisten koulutustaso ikäryhmän mukaan

Ikä	15 vuotta täyttänyt väestö		Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa		Tutkinnon suorittaneita yhteensä		Keskiaste		Korkea-aste	
		%		%		%		%		%
Yhteensä	10 080	100,0	6 351	63,0	3 729	37,0	2 620	26,0	1 109	11,0
15-24	6 645	100,0	5 189	78,1	1 456	21,9	1 408	21,2	48	0,7
25-34	360	100,0	97	26,9	263	73,1	150	41,7	113	31,4
35-44	232	100,0	57	24,6	175	75,4	93	40,1	82	35,3
45-54	263	100,0	41	15,6	222	84,4	129	49,0	93	35,4
55-64	942	100,0	256	27,2	686	72,8	370	39,3	316	33,5
65-74	1 139	100,0	441	38,7	698	61,3	356	31,3	342	30,0
75-	499	100,0	270	54,1	229	45,9	114	22,8	115	23,0

Vuonna 2013 pelkän perusasteen suorittaneita 20–29-vuotiaita oli 117 858 kappaletta, mikä on 17,3 prosenttia ikäluokasta. Miehistä perusasteen varassa oli 19,7 prosenttia ja naisista 14,9 prosenttia ikäluokasta. Perusasteen varassa olevien osuus on laskenut viimeisen 25 vuoden aikana 2,0 prosenttiyksikköä. Alimmillaan perusasteen varassa olevien osuus oli 2000-luvun alussa, jolloin osuus oli 16,4 prosenttia. Perusasteen varassa olevien osuus on kuitenkin kääntynyt nousuun.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013.....	5
Liitetaulukko 2. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013.....	5
Liitetaulukko 3. Maakunnat koulutustasomittaimen, sukupuolen ja tutkinnon suorittaneiden mukaan 2013.....	6
Liitetaulukko 4. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan, koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013.....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1970–2013.....	8
Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2013.....	8
Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2013.....	9
Liitekuvio 4. 20 vuotta täyttäneen väestön koulutustaso kunnittain 2013 (kartta).....	9
Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013

Koulutusaste	Yhteensä		Miehet		Naiset	
		%		%		%
15 vuotta täyttänyt väestö	4 556 249	100,0	2 222 785	100,0	2 333 464	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 392 154	30,6	695 477	31,3	696 677	29,9
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	3 164 095	69,4	1 527 308	68,7	1 636 787	70,1
Keskiaste	1 828 994	40,1	954 312	42,9	874 682	37,5
Alin korkea-aste	461 648	10,1	179 361	8,1	282 287	12,1
Alempi korkeakouluaste	451 445	9,9	199 208	9,0	252 237	10,8
Ylempi korkeakouluaste	381 706	8,4	171 231	7,7	210 475	9,0
Tutkijakoulutusaste	40 302	0,9	23 196	1,0	17 106	0,7

Liitetaulukko 2. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013

Koulutusaste	Yhteensä		Miehet		Naiset	
		%		%		%
15 vuotta täyttänyt väestö	239 956	100,0	119 759	100,0	120 197	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	73 753	30,7	37 155	31,0	36 598	30,4
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	166 203	69,3	82 604	69,0	83 599	69,6
Keskiaste	85 126	35,5	45 025	37,6	40 101	33,4
Alin korkea-aste	26 846	11,2	11 093	9,3	15 753	13,1
Alempi korkeakouluaste	26 830	11,2	12 965	10,8	13 865	11,5
Ylempi korkeakouluaste	24 851	10,4	11 939	10,0	12 912	10,7
Tutkijakoulutusaste	2 550	1,1	1 582	1,3	968	0,8

Liitetaulukko 3. Maakunnat koulutustasomittaimen, sukupuolen ja tutkinnon suorittaneiden mukaan 2013

Maakunta	Yhteensä		Naiset		Miehet	
	Koulutustasomittain	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	Koulutustasomittain	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	Koulutustasomittain	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä
Koko Maa	347,4	69,4	359,3	70,1	334,8	68,7
Manner-Suomi	347,7	69,5	359,6	70,2	335,9	68,8
Uusimaa	395,1	70,8	405,3	71,9	384,0	69,7
Varsinais-Suomi	342,5	69,2	352,5	69,5	331,7	68,8
Satakunta	303,8	66,4	315,4	66,9	291,5	65,9
Kanta-Häme	321,2	68,0	331,7	68,5	310,0	67,4
Pirkanmaa	358,6	71,7	363,5	71,6	353,3	71,8
Päijät-Häme	310,1	66,6	319,0	67,2	300,5	66,0
Kymenlaakso	303,8	67,2	311,6	67,1	295,6	67,3
Etelä-Karjala	310,9	66,8	319,9	66,8	301,5	66,8
Etelä-Savo	299,9	66,2	317,7	67,9	281,1	64,5
Pohjois-Savo	326,4	69,7	343,2	71,0	308,9	68,3
Pohjois-Karjala	317,4	69,0	333,3	69,9	301,2	68,2
Keski-Suomi	341,5	70,3	354,6	71,0	328,0	69,7
Etelä-Pohjanmaa	301,9	66,8	320,0	67,7	283,2	66,0
Pohjanmaa	333,2	68,0	348,8	68,5	317,6	67,4
Keski-Pohjanmaa	306,3	66,2	325,2	67,5	286,7	65,0
Pohjois-Pohjanmaa	352,0	71,6	366,2	72,3	337,8	70,8
Kainuu	300,8	67,4	313,2	67,4	288,3	67,3
Lappi	314,6	69,1	334,6	70,2	294,5	68,0
Ahvenanmaa	288,4	62,5	295,1	63,8	281,6	61,2
Ahvenanmaa	288,4	62,5	295,1	63,8	281,6	61,2

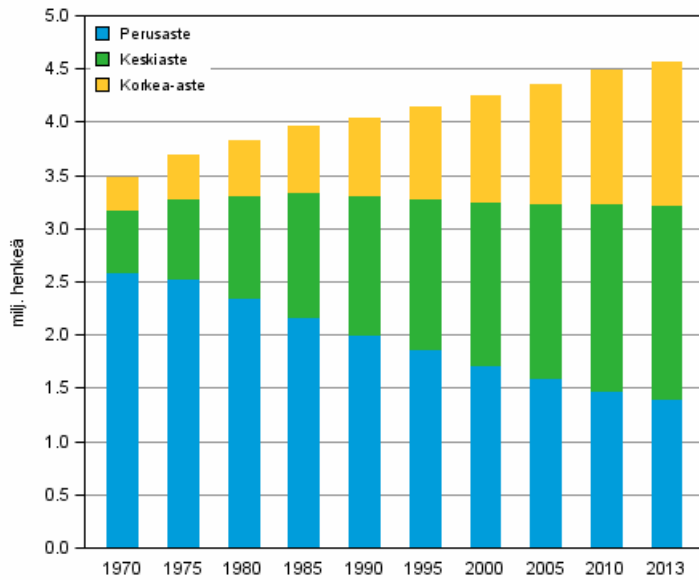
Liitetaulukko 4. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan, koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2013

Koulutusala		Koulutusaste						
		Yhteensä	Keskiaste	Korkea-aste yhteensä	Alin korkea-aste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste	Tutkija koulutusaste
Koulutusalat yhteensä	Yhteensä	3 164 095	1 828 994	1 335 101	461 648	451 445	381 706	40 302
	Naiset	1 636 787	874 682	762 105	282 287	252 237	210 475	17 106
Yleissivistävä koulutus	Yhteensä	319 183	319 183	–	–	–	–	–
	Naiset	156 704	156 704	–	–	–	–	–
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	Yhteensä	93 857	2 214	91 643	11 809	38 181	39 728	1 925
	Naiset	72 794	762	72 032	10 693	28 640	31 425	1 274
Humanistinen ja taidealan koulutus	Yhteensä	159 784	39 858	119 926	7 104	41 278	66 703	4 841
	Naiset	113 221	25 363	87 858	4 504	30 707	50 164	2 483
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	Yhteensä	599 359	169 985	429 374	207 875	108 096	106 137	7 266
	Naiset	403 721	120 976	282 745	148 414	70 596	60 410	3 325
Luonnontieteellinen koulutus	Yhteensä	75 563	17 302	58 261	5 749	7 984	36 286	8 242
	Naiset	31 739	4 509	27 230	2 393	3 682	18 089	3 066
Tekniikan koulutus	Yhteensä	940 669	645 887	294 782	84 930	130 274	71 916	7 662
	Naiset	151 026	110 888	40 138	6 093	18 300	14 181	1 564
Maa- ja metsätalouden koulutus	Yhteensä	137 783	98 152	39 631	14 962	12 677	10 772	1 220
	Naiset	46 621	32 468	14 153	3 481	4 862	5 248	562
Terveys- ja sosiaali-alan koulutus	Yhteensä	441 099	206 309	234 790	100 165	86 726	39 234	8 665
	Naiset	391 159	187 642	203 517	92 793	78 363	27 721	4 640
Palvelualojen koulutus	Yhteensä	386 031	325 302	60 729	28 060	23 805	8 659	205
	Naiset	264 624	233 124	31 500	13 442	15 923	2 058	77
Muu tai tuntematon koulutusala	Yhteensä	10 767	4 802	5 965	994	2 424	2 271	276
	Naiset	5 178	2 246	2 932	474	1 164	1 179	115

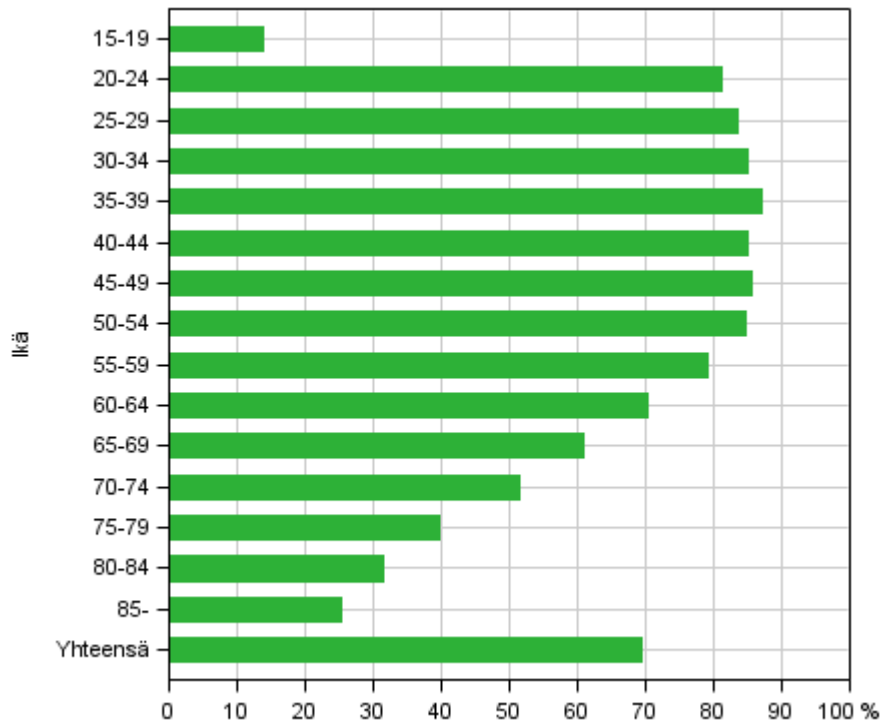
1) Taulukossa käytetty symboli: – Ei yhtään havaintoa

Liitekuviot

Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1970–2013

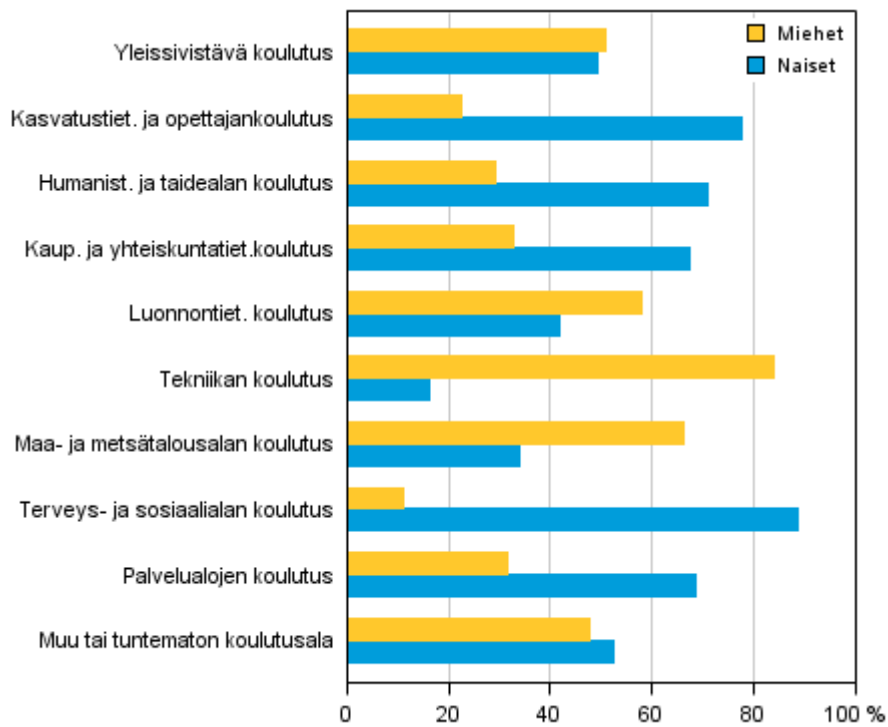

Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2013

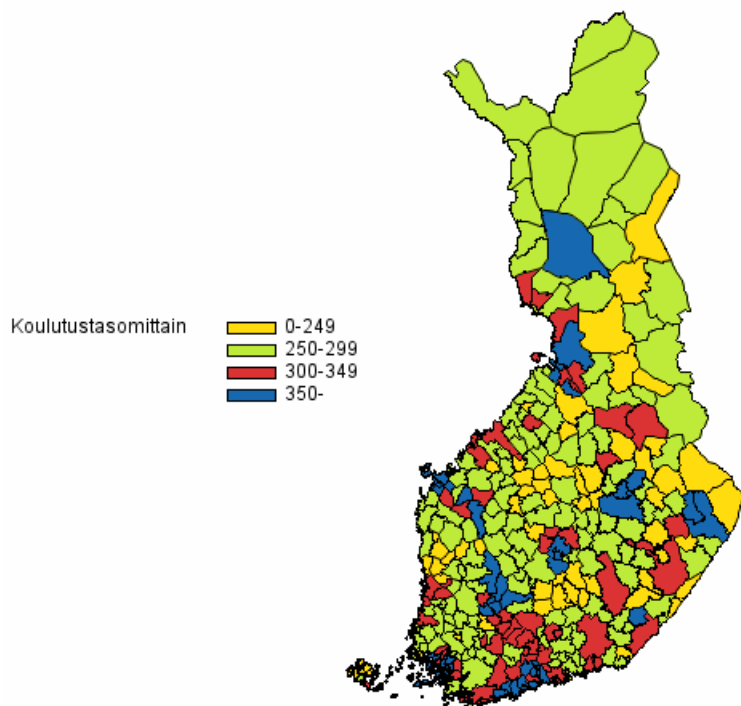

Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2013

Liitekuvio 4. 20 vuotta täyttäneen väestön koulutustaso kunnittain 2013 (kartta)

Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa kuvataan perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittaneita. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Koulutustietoja yhdistetään muiden tilastojen aineistoihin.

Tilasto sisältää tietoja lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa tutkinnon suorittaneista. Lisäksi tilastossa on tietoja näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneista sekä sotilasalan tutkinnon suorittaneista ja ulkomailla tutkinnon suorittaneista. Tutkintoja suorittaneesta väestöstä on tietoja koulutusasteen ja koulutusalan mukaan sekä iän ja sukupuolen mukaan. Tilastossa on myös tietoja väestön koulutustasosta alueittain. Tilaston tiedot ovat 31.12. tilanteen mukaiset. Aluejaot ovat seuraavan vuoden ensimmäisen päivän tilanteen mukaisia.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja koulutusasteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset.

Tilasto perustuu Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin, jota päivitetään vuosittain oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamalla henkilö pohjaisilla tutkintotiedoilla. Ylioppilastutkinnoista, sotilasalan tutkinnoista ja ulkomailla suoritetuista tutkinnoista saadaan tiedot vuosittain erillisillä tiedonkeruilla. Tutkintorekisterin perustana on vuoden 1970 väestölaskennassa kerätyt tutkintotiedot, joita päivitetään vuosittain.

Tilastolain (280/2004 muut 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan Väestö- ja elinolotilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu henkilö pohjaisiin tutkintotietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt vuosittain oppilaitoksilta, ylioppilastutkintolautakunnalta, Pääesikunnalta ja rajavartiolaitokselta. Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tiedot on saatu Opetushallitukselta, Valviralta (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto) ja työ- ja elinkeinoministeriöltä. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Väestöä koskevat tiedot perustuvat Väestörekisterikeskuksen ylläpitämän väestön keskusrekisterin tietoihin.

Tilaston perusjoukko on perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen tilastovuoden loppuun mennessä suorittaneet. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettun tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on keskiasteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto, on näistä valittu viimeksi mainittu.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tutkintotietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailulla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen määrässä on alipeittoa. Maahan muuttaneiden henkilöiden kotimaassaan suorittamista tutkinnoista eikä myöskään suomalaisten henkilöiden ulkomailla suorittamista tutkinnoista ole kattavaa tiedonkeruuta olemassa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestön koulutus rakennetilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden marraskuussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä suoraan Koulutustilastot -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastoissa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitetietokannasta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen Internet-sivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Aikasarja-aineisto perustuu tutkintorekisterin vuosittaisten korkein tutkintotiedoston tietoihin. Tiedot on käännetty käytössä olevan viimeisimmän koulutusluokituksen mukaan. Ennen vuotta 1998 olevia tutkintotietoja on täydennetty väestölaskentojen tiedoilla.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Mika Witting   029 551 3571
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot 2014. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-4586 (pdf)*